

ЗНАЧУЩІСТЬ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО ТА РЕЗЕРВНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ ДЛЯ ВИХОВАННЯ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

Тихонова Н.В.

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація. *Мета:* визначити соціальну значущість та особливості розвитку дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні. *Матеріал:* проведено анкетування 50 фахівців у сфері фізичної культури і спорту. *Результати:* відзначається, що дитячо-юнацький та резервний спорт вирішує три завдання: підготовку спортивного резерву, оздоровлення дітей та молоді, виховання дітей та молоді. Структура дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні налічує 1455 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 184 спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву, 4522 спортивних клуби, 891 дитячо-підлітковий фізкультурно-спортивний клуб за місцем проживання населення, 17 училищ фізичної культури та олімпійського резерву, 35 шкіл вищої спортивної майстерності. *Висновки:* дитячо-юнацький та резервний спорт потребує ретельного реформування. Визначено, що розвивати дитячо-юнацький спорт повинні дитячо-юнацькі спортивні школи.

Ключові слова: діти, юнаки, спорт, резервний, клуб, здоров'я.

Аннотация. Тихонова Н.В.. **Значимость детско-юношеского и резервного спорта в Украине для воспитания подрастающего поколения.** *Цель:* определить социальную значимость и особенности развития детско-юношеского и резервного спорта в Украине. *Материал:* проведено анкетирование 50 специалистов сферы физической культуры и спорта. *Результаты:* отмечается, что детско-юношеский и резервный спорт решает три задачи: подготовку спортивного резерва, оздоровления детей и молодежи, воспитание детей и молодежи. Структура детско-юношеского и резервного спорта в Украине насчитывает 1455 детско-юношеских спортивных школ, 184 специализированные детско-юношеские спортивные школы олимпийского резерва, 4522 спортивных клуба, 891 детско-подростковый физкультурно-спортивный клуб по месту жительства населения, 17 училищ физической культуры и олимпийского резерва, 35 школ высшего спортивного мастерства. *Выводы:* детско-юношеский и резервный спорт требует тщательного реформирования. Определено, что развивать детско-юношеский спорт должны детско-юношеские спортивные школы.

Ключевые слова: дети, юноши, спорт, резервный, клуб, здоровье.

Annotation. Tikhonova N.V. **Significance of youth and sports in Ukraine backup for the education of the younger generation.** *Purpose:* determine the social significance and especially the development of youth and sports reserve in Ukraine. *Material:* a questionnaire survey of 50 experts in the sphere of physical culture and sports. *Results:* notes that children and youth and sports reserve three tasks: training of sports reserve, rehabilitation of children and youth, education of children and youth. Structure of youth and sports reserve in Ukraine in 1455 has youth sports schools, 184 specialized youth sports school of Olympic reserve, sports club 4522, 891 children and youth sports and sports club in the community population, 17 schools of Physical Culture and Olympic reserve, 35 high school sports. *Conclusions:* Children and Youth and reserve a sport that requires a thorough reform. Determined that develop youth sport must youth sports school.

Keywords: children, youth, sports, backup, club, health.

Вступ.

На сьогоднішній день державою приділяється чимала увага розвитку сфери фізичної культури і спорту, що відображається у Законах України, Указах Президента України, Постановах Кабінету Міністрів України, наказах Міністерства молоді та спорту України і Міністерства освіти і науки України тощо. Важливою складовою сфери фізичної культури і спорту є дитячо-юнацький спорт, функції якого полягають у забезпеченні залучення дітей для занять певним видом спорту із дитячого спорту для здійснення їх спортивної спеціалізації та забезпечення умов для переходу до резервного спорту. Функції резервного спорту, в свою чергу, полягають у здійсненні відбору обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту, створенні умов для максимального розвитку їхніх індивідуальних здібностей з метою досягнення високих спортивних результатів, забезпеченні умов для переходу до спорту вищих досягнень та поповнення основного складу національних збірних команд [1].

Вітчизняні дослідники вивчали оздоровчий та виховний компоненти дитячо-юнацького спорту, зокрема формування здорового способу життя та організацію виховного процесу в дитячо-юнацьких фізкультурно-спортивних організаціях [4-8, 11, 15]. Так, Свириденко О.О. визначив зміст виховання здорового способу життя підлітків у дитячо-юнацьких спортивних школах [10]. Ротерс Т.Т. та Мазін В.М. зазначають, що виконання завдань, покладених на дитячо-юнацькі спортивні школи державою, включає три взаємопов'язані аспекти: спортивний, фізкультурний і виховний [9]. У наукових роботах Бондаря Т.С. детально вивчено систему шкільних фізкультурно-спортивних клубів [1-3]. Серед зарубіжних дослідників виділяються роботи Riley A., Anderson-Butcher D [12], Erickson K., Côté J., Hollenstein T., Deakin J. [13], Cieślicka Mirosława, Napierala Marek, Pilewska Wiesława, Iermakov Sergii [14], у т.ч. психолого-педагогічного та оздоровчого спрямування [16-22]. Однак, відношення до дитячо-юнацького та резервного спорту як цілісної системи, на сьогоднішній день не розглянуто сучасними авторами.

Дослідження виконано згідно Тематичного плану науково-дослідної роботи Харківської державної академії фізичної культури на 2013-2015 рр. за темою «Удосконалення спортивної підготовки спортсменів у спортивно-технічних та прикладних видах спорту».

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета дослідження – визначення соціальної значущості та особливостей розвитку дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні.

Завдання дослідження:

1. Вивчити кількісні показники розвитку системи дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні.
2. Виявити думку спеціалістів сфери фізичної культури і спорту щодо соціальної значущості дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні.

Методи та організація дослідження. У ході дослідження застосовувався комплекс загальнонаукових методів, серед яких аналіз літературних джерел та документів, методи системного аналізу, методи математичної обробки даних, метод опитування (анкетування). У роботі подано результати аналізу основних нормативно-правових актів, що регламентують діяльність сфери фізичної культури та спорту, статистичних звітів Міністерства молоді та спорту України, органів управління з фізичної культури та спорту, органів управління освіти і науки, результати опитування 50 спеціалістів сфери фізичної культури та спорту м. Харків.

Результати дослідження.

Проведено опитування спеціалістів сфери фізичної культури та спорту у м. Харків для визначення соціальної значущості та особливостей розвитку дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні. В анкетуванні взяли участь 50 респондентів – фахівці сфери фізичної культури і спорту, у тому числі 35 чоловіків віком від 27 до 73 років і 15 жінок віком від 26 до 80 років.

Більшість спеціалістів, що становить 98% (49 осіб), вважають необхідним розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні. У процесі реалізації функцій, дитячо-юнацький і резервний спорт допомагає вирішувати ряд завдань, а саме: підготовка спортивного резерву, оздоровлення дітей та молоді, виховання дітей та молоді. Під час опитування, респондентам було запропоновано обрати одну пріоритетну, на їх погляд, функцію дитячо-юнацького та резервного спорту. Як показали результати дослідження, на думку фахівців, дитячо-юнацький та резервний спорт виконує усі три завдання. Однак, на I місце спеціалісти висувають підготовку спортивного резерву (46%), на II місце – оздоровлення дітей та молоді (30%), на III місце – виховання дітей та молоді (24%) (Рис. 1).

Розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту забезпечують суб'єкти сфери фізичної культури і спорту, зокрема дитячо-юнацькі спортивні школи, спортивні клуби, спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю, школи вищої спортивної майстерності, штатні спортивні команди резервного спорту областей, центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері освіти, фізичної культури та спорту, всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, спортивних федерацій та інші суб'єкти сфери фізичної культури і спорту. В процесі своєї діяльності вище перелічені фізкультурно-спортивні організації сприяють повноцінному оздоровленню дітей та молоді, забезпеченню змістовного відпочинку і дозвілля дітей та молоді, формуванню навичок здорового способу життя, гармонійному фізичному розвитку в процесі занять юних спортсменів [Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та інших законодавчих актів України» // Офіційний вісник України. – 2010]. Лише у дитячо-юнацьких спортивних школах України у 2013 р. кількість вихованців складає 607338 осіб, що складає 13% від загальної кількості учнівської молоді у віці 6-18 років. У порівнянні з 2012 р. кількість вихованців спортивних шкіл збільшилась на 5405 осіб [Звіт Міністерства молоді та спорту України за 2013 р.: [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України – Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua/sport/control>]. Більшість опитуваних, що складає 98% (49 осіб) стверджують, що дитячо-юнацький і резервний спорт дозволить підвищити рівень здоров'я населення нашої країни.

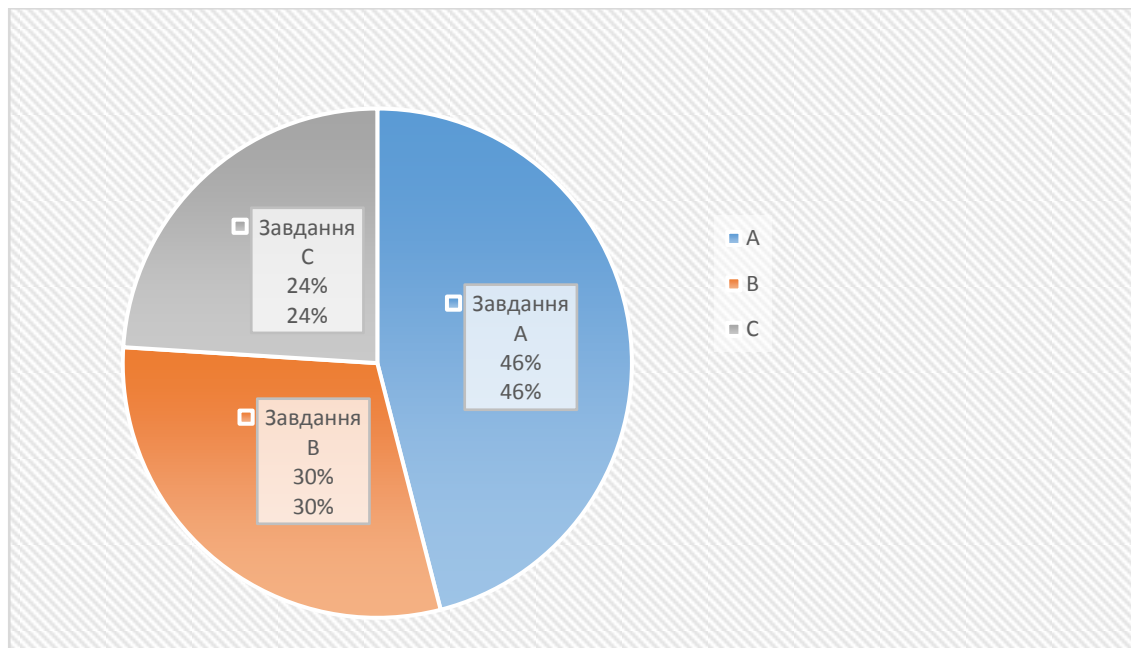

Рис. 1. Завдання дитячо-юнацького і резервного спорту:
 А - підготовка спортивного резерву; В - оздоровлення; С - виховання

У ході опитування з'ясовано, що більшість спеціалістів, а це 66% (33 особи) вважають, що в нашій країні налагоджений механізм розвитку дитячо-юнацького та резервного спорту, але він потребує ретельного реформування, 32% спеціалістів (16 осіб) стверджують, що механізму взагалі не існує, і лише 1 особа (2%) вважає, що в нашій країні існує чітко злагоджений механізм, що не потребує змін та доповнень.

Система дитячо-юнацького та резервного спорту України включає ряд фізкультурно-спортивних організацій [Звіт Міністерства молоді та спорту України за 2013 р.: [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України – Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua/sport/control>], які подано у табл. 1.

Таблиця 1

Система дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні

№ п/п	Назва організації (закладу)	Кількість (од.)
1.	Дитячо-юнацькі спортивні школи	1455
2.	Спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву	184
3.	Спортивні клуби	4522
	у тому числі:	
3.1.	клуби спортивної направленості	1069
3.2.	клуби фізкультурно-оздоровчої направленості	1639
3.3.	клуби фізкультурно-оздоровчої та спортивної направленості	1814
4.	Дитячо-підліткові фізкультурно-спортивні клуби за місцем проживання населення	891
5.	Училища фізичної культури та олімпійського резерву	17
7.	Школи вищої спортивної майстерності	35

На запитання «Які організації повинні розвивати дитячо-юнацький та резервний спорт в Україні» опитувані мали змогу обрати як один, так і декілька варіантів відповідей. Таким чином, на думку спеціалістів, дитячо-юнацький та резервний спорт в першу чергу повинні розвивати дитячо-юнацькі спортивні школи, так вважають 86% спеціалістів (43 особи). Далі і майже на рівні розвиток дитячо-юнацького спорту забезпечують училища фізичної культури, так вважають 42% (21 особа) опитуваних, федерації з видів спорту – 38% (19 осіб) і спортивні клуби за місцем проживання – 36% (18 осіб). За ними, на думку фахівців, йдуть приватні спортивні клуби, як вважають 30% (15 осіб) опитуваних, останнє місце посіли фізкультурно-спортивні товариства – з показником 26% (13 осіб) опитуваних. 30% респондентів (15 осіб) вважають, що спільна праця та спадкоємність усіх вище перелічених фізкультурно-спортивних установ і організацій позитивно вплине на розвиток дитячо-юнацького і резервного спорту України. У відсотковому співвідношенні до загальної кількості набраних балів організації розмістились у наступному порядку (Рис. 2).

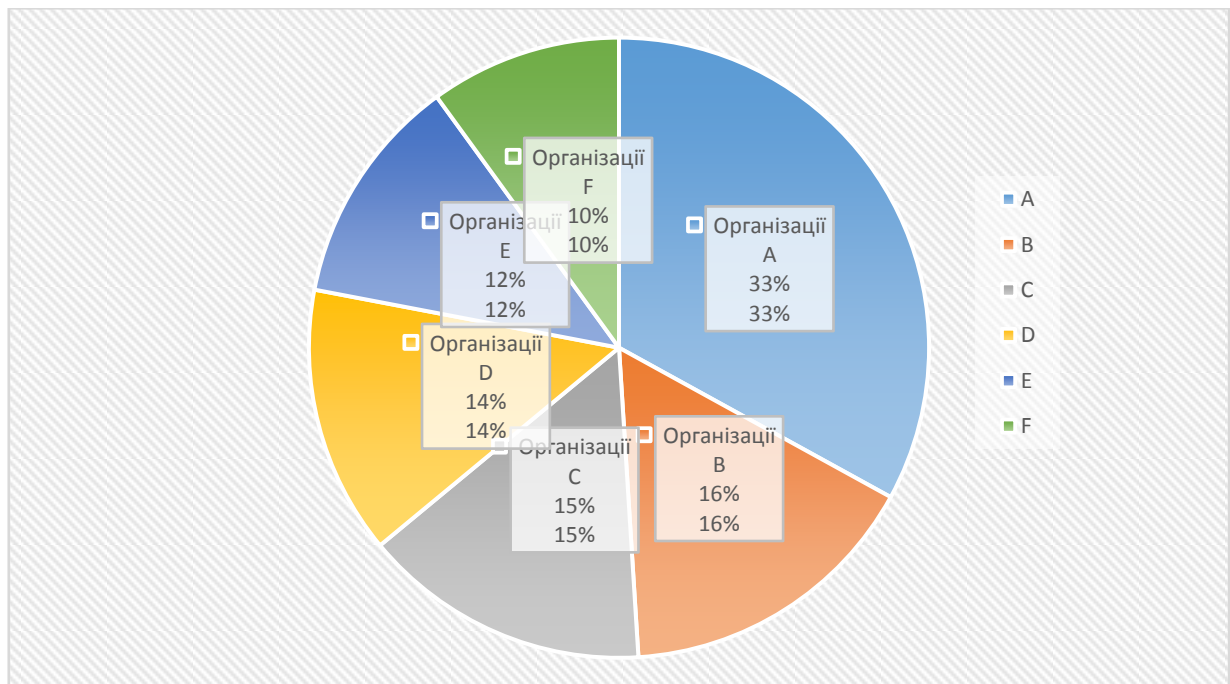

Рис. 2. Організації, які забезпечують розвиток дитячо-юнацького і резервного спорту:
 А - ДЮСШ; В - УФК; С – федерації з видів спорту; D – СК за місцем проживання; Е – приватні СК; F - ФСТ

Висновки.

1. Проведений аналіз літературних джерел та документів, статистичних звітів за 2013 р. показав, що сучасна структура дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні налічує 1455 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 184 спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву, 4522 спортивних клубів, у тому числі 1069 клубів спортивної направленості, 1639 клубів фізкультурно-оздоровчої направленості і 1814 клубів фізкультурно-оздоровчої та спортивної направленості, а також 891 дитячо-підлітковий фізкультурно-спортивний клуб за місцем проживання населення, 17 училищ фізичної культури та олімпійського резерву, 35 шкіл вищої спортивної майстерності.

2. У ході дослідження проведено опитування спеціалістів сфери фізичної культури і спорту щодо визначення соціальної значущості та особливостей розвитку дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні. Визначено, що 98% фахівців вважають необхідним розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні, визнають, що пріоритетними функціями дитячо-юнацького спорту є – підготовка спортивного резерву (46%), оздоровлення дітей та молоді (30%) і виховання дітей та молоді (24%). 98% (49 осіб) стверджують, що дитячо-юнацький і резервний спорт дозволить підвищити рівень здоров'я населення нашої країни. З'ясовано, що більшість спеціалістів, а це 66% або 33 особи вважають, що в нашій країні налагоджений механізм розвитку дитячо-юнацького та резервного спорту, але він потребує ретельного реформування. Визначено, що в Україні розвивати дитячо-юнацький спорт в першу чергу повинні дитячо-юнацькі спортивні школи, так вважають 86% спеціалістів.

Перспектива подальших досліджень потребує більш детального вивчення питання вдосконалення механізму залучення дітей та молоді до занять у системі дитячо-юнацького та резервного спорту України.

Література:

1. Бондар Т.С. Фізкультурно-спортивний (оздоровчий) клуб школи, як форма реалізації потреби учнів у самоуправлінні фізкультурно-спортивним життям навчального закладу / Т.С. Бондар // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – Харків: ХДАДМ (ХХПІ). – 2009. – №6. – С. 22-25.
2. Бондар Т.С. Організаційно-педагогічна технологія менеджменту учнівських фізкультурно-оздоровчих клубів: дис. ... канд. наук фіз. вих.: 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Т.С. Бондар. – Харків. – 2010. – 232 с.
3. Бондар Т.С. Особливості організаційно-правових форм шкільних фізкультурно-спортивних клубів / Т.С. Бондар, А.Б. Жадан // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків: ХДАФК. – 2009. – №3. – С. 272-274.
4. Мічуда Ю.П. Нормативно-правове забезпечення олімпійської підготовки в Україні: проблеми та шляхи вдосконалення / Ю.П. Мічуда // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – К.: ДНДІФКС. – 2004. – №1. – С. 10-16.
5. Нестерова А. Правові аспекти розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні / А. Нестерова // Спортивний вісник Придніпров'я. – Дніпропетровськ: ДДІФКС. – 2008. – №1. – С. 100-103.

6. Платонов В.Н. Концептуальные положения развития юношеского спорта в Украине / В.Н. Платонов, К.П. Сахновский // Молодежь – наука – олимпизм: материалы II международного форума. – М.: Современный спорт. – 2002. – С. 173-176.
7. Приходько І.І. Система підготовки спортивного резерву в Україні / І.І. Приходько, С.А. Левадня, Т.А. Кравченко // Сучасні технології у сфері фізичного виховання, спорту та валеології: зб. наук. праць за матеріалами III міжнар. (Інтернет) наук.-практ. конф. – Харків: Академія ВВМВС України. – 2009. – С. 90-96.
8. Родак С. Актуальні питання діяльності спеціалізованих навчальних закладів резервного спорту / С. Родак, О. Вацеба // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – 2009. – №2(6). – 117 с.
9. Ротерс Т.Т., Мазін В.М. Постановка проблеми організації виховного процесу в дитячо-юнацьких спортивних школах / Т.Т. Ротерс, В.М. Мазін // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: збірник наукових праць. – Запоріжжя: Класичний приватний університет. – 2012. – Випуск 24. – С. 294-301.
10. Свириденко О.О. Формування здорового способу життя підлітків у дитячо-юнацькій спортивній школі О.О. Свириденко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. – 2007. – Вип.3-4(55–56). – С. 224-229.
11. Стадник С. Оптимізація управління діяльністю училищ фізичної культури України на основі програмно-цільового методу управління / С. Стадник // Молода спортивна наука України: зб. наук. праць з галузі фізичного виховання, спорту і здоров'я людини. – Л.: ЛДУФК. – 2012. – Вип.16. – Т.4. – С. 156-162.
12. Riley A. Participation in a summer sport-based youth development program for disadvantaged youth: Getting the parent perspective / A. Riley, D. Anderson-Butcher // *Children and Youth Services Review*. – 2012. – vol.34(7). – pp. 1367-1377. doi:10.1016/j.chilyouth.2012.03.008.
13. Erickson K. Examining coach–athlete interactions using state space grids: An observational analysis in competitive youth sport / K. Erickson, J. Côté, T. Hollenstein, J. Deakin // *Psychology of Sport and Exercise*. – 2011. – vol.12(6). – pp. 645-654. doi:10.1016/j.psychsport.2011.06.006.
14. Cieślicka M. Status of morphological and motor skills of girls participating in modern dance classes / Mirosława Cieślicka, Marek Napierala, Wiesława Pilewska, Sergii Iermakov // *Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports*. – 2012. – vol.10. – pp. 96-104.
15. Podrigalo L.V. Comparative analysis of vitamin status of schoolchildren in recreational period / L.V. Podrigalo, A.G. Platonova, M. Cieślicka // *Physical Education of Students*. – 2013. – vol.5. – pp. 79-82. doi:10.6084/m9.figshare.771201
16. Rice P., Gunston R. Health and sickness causation and the influence of Thai culture among Thai schoolchildren. // *Research in Science Education*. 1986, vol.16(1), pp. 63-72. doi:10.1007/BF02356819.
17. Riley A., Anderson-Butcher D. Participation in a summer sport-based youth development program for disadvantaged youth: Getting the parent perspective. // *Children and Youth Services Review*. 2012, vol.34(7), pp. 1367-1377. doi:10.1016/j.chilyouth.2012.03.008.
18. Seabra A., Mendonça D., Maia J. Gender, weight status and socioeconomic differences in psychosocial correlates of physical activity in schoolchildren. // *Journal of Science and Medicine in Sport*. 2013, vol.16(4), pp. 320-326. doi:10.1016/j.jsams.2012.07.008.
19. Takeuchi J., Kusunoki T., Morimoto T. Lifestyle Risk Factors for Allergic Rhinitis in Schoolchildren: Are Sports Activities a Negative Factor? // *Journal of Allergy and Clinical Immunology*. 2013, vol.131(2), pp. AB112. doi:10.1016/j.jaci.2012.12.1070.
20. Timperio A.F., van Stralen M.M., Brug J. Direct and indirect associations between the family physical activity environment and sports participation among 10-12 year-old European children: testing the EnRG framework in the ENERGY project. // *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2013, vol.10(1), pp. 15. doi:10.1186/1479-5868-10-15.
21. Vale S., Silva P., Santos R., Soares-Miranda L., Mota J. Compliance with physical activity guidelines in preschool children. // *Journal of Sports Sciences*. 2010, vol.28(6), pp. 603-608. doi:10.1080/02640411003702694.
22. Zou J., Liu Q., Yang Z. Development of a Moodle course for schoolchildren's table tennis learning based on Competence Motivation Theory: Its effectiveness in comparison to traditional training method. // *Computers & Education*. 2012, vol.59(2), pp. 294-303. doi:10.1016/j.compedu.2012.01.008.

References:

1. Bondar T.S. *Pedagogika, psihologia ta mediko-biologichni problemi fizicnogo viovanna i sportu* [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports], 2009, vol.6, pp. 22-25.
2. Bondar T.S. *Organizacijno-pedagogichna tekhnologija menezhmentu uchniv'kikh fizkul'turno-ozdorovchikh klubiv* [Organizational and educational technology management student sports and recreation clubs], Cand. Diss., Kharkiv, 2010, 232 p.

3. Bondar T.S., Zhadan A.B. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik* [Slobozhansky scientific and sport bulletin], 2009, vol.3, pp. 272-274.
4. Michuda Iu.P. *Aktual'ni problemi fizichnoyi kul'turi i sportu* [Actual problems of physical culture and sports], 2004, vol.1, pp. 10-16.
5. Nesterova A. *Sportivnij visnik Pridniprov'ia* [Dnipro Sports Bulletin], 2008, vol.1, pp. 100-103.
6. Platonov V.N., Sakhnovskij K.P. Konceptual'nye polozeniia razvitiia iunosheskogo sporta v Ukraine [Conceptual development of youth sports in Ukraine] *Molodezh' – nauka – olimpizm* [Youth – Science – Olympism], Moscow, Modern Sport, 2002, pp. 173-176.
7. Prikhod'ko I.I., Levadnia S.A., Kravchenko T.A. Sistema pidgotovki sportivnogo rezervu v Ukrayini [The training system of reserve in Ukraine] *Suchasni tekhnologiyi u sferi fizichnogo vikhovannia, sportu ta valeologiyi* [Modern technology in the field of physical education, sport and valeology], Kharkov, 2009, pp. 90-96.
8. Rodak S., Vaceba O. *Fizichne vikhovannia, sport i kul'tura zdorov'ia u suchasnomu suspil'stvi* [Physical education, sport and health culture in modern society], Lutsk, 2009, vol.2(6), 117 p.
9. Roters T.T., Mazin V.M. *Pedagogika formuvannia tvorchoyi osobistosti u vishchij i zagal'noosvitnij shkolakh* [Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools], Zaporozhe, 2012, vol.24, pp. 294-301.
10. Sviridenko O.O. Zbirnik naukovikh prac' Poltavs'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universitetu imeni V.G. Korolenka [Collected Works of Poltava State Pedagogical University named after Korolenka], 2007, vol.3-4(55–56), pp. 224-229.
11. Stadnik S. *Moloda sportivna nauka Ukrayini* [Young sport science of Ukraine], 2012, vol.16(4), pp. 156-162.
12. Riley A., Anderson-Butcher D. Participation in a summer sport-based youth development program for disadvantaged youth: Getting the parent perspective. *Children and Youth Services Review*, 2012, vol.34(7), pp. 1367-1377. doi:10.1016/j.childyouth.2012.03.008.
13. Erickson K., Côté J., Hollenstein T., Deakin J. Examining coach–athlete interactions using state space grids: An observational analysis in competitive youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 2011, vol.12(6), pp. 645-654. doi:10.1016/j.psychsport.2011.06.006.
14. Cieślicka Mirosława, Napierala Marek, Pilewska Wiesława, Iermakov Sergii. Status of morphological and motor skills of girls participating in modern dance classes. *Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports*. 2012, vol.10, pp. 96 - 104.
15. Podrigalo L.V., Platonova A.G., Cieślicka M. Comparative analysis of vitamin status of schoolchildren in recreational period. *Physical Education of Students*, 2013, vol.5, pp. 79-82. doi:10.6084/m9.figshare.771201
16. Rice P., Gunstone R. Health and sickness causation and the influence of Thai culture among Thai schoolchildren. *Research in Science Education*. 1986, vol.16(1), pp. 63-72. doi:10.1007/BF02356819.
17. Riley A., Anderson-Butcher D. Participation in a summer sport-based youth development program for disadvantaged youth: Getting the parent perspective. *Children and Youth Services Review*. 2012, vol.34(7), pp. 1367-1377. doi:10.1016/j.childyouth.2012.03.008.
18. Seabra A., Mendonça D., Maia J. Gender, weight status and socioeconomic differences in psychosocial correlates of physical activity in schoolchildren. *Journal of Science and Medicine in Sport*. 2013, vol.16(4), pp. 320-326. doi:10.1016/j.jsams.2012.07.008.
19. Takeuchi J., Kusunoki T., Morimoto T. Lifestyle Risk Factors for Allergic Rhinitis in Schoolchildren: Are Sports Activities a Negative Factor? *Journal of Allergy and Clinical Immunology*. 2013, vol.131(2), pp. AB112. doi:10.1016/j.jaci.2012.12.1070.
20. Timperio A.F., van Stralen M.M., Brug J. Direct and indirect associations between the family physical activity environment and sports participation among 10–12 year-old European children: testing the EnRG framework in the ENERGY project. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2013, vol.10(1), pp. 15. doi:10.1186/1479-5868-10-15.
21. Vale S., Silva P., Santos R., Soares-Miranda L., Mota J. Compliance with physical activity guidelines in preschool children. *Journal of Sports Sciences*. 2010, vol.28(6), pp. 603-608. doi:10.1080/02640411003702694.
22. Zou J., Liu Q., Yang Z. Development of a Moodle course for schoolchildren's table tennis learning based on Competence Motivation Theory: Its effectiveness in comparison to traditional training method. *Computers & Education*. 2012, vol.59(2), pp. 294-303. doi:10.1016/j.compedu.2012.01.008.

Информация об авторе:

Тихонова Наталья Викторовна

ORCID: 0000-0002-6684-3583

tusen-ka@yandex.ru

Харьковская государственная академия физической культуры

ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61022, Украина

Поступила в редакцию 29.03.2014 г.

Information about the author:

Tikhonova N.V.

ORCID: 0000-0002-6684-3583

tusen-ka@yandex.ru

Kharkov State Academy of Physical Culture

Klochkovskaya str. 99, Kharkov, 61022, Ukraine

Came to edition 29.03.2014